

Sophie van der Stap

De mogelijkheid van jou

2017 Prometheus Amsterdam

Voor de spiegel tilt ze haar borsten één voor één op en legt ze in de bedding van haar beha. Ze knoopt haar jurk dicht. Door haar linkeroorlel prikt ze een gouden oorbel.

Het grote leven is dichtbij. Ze ziet het in de ochtend, als de daken oranje kleuren. Ze ziet het als de avond beginnen gaat, in de eindeloze lichtjes van de stad. De stad die haar het gevoel geeft te bestaan, maar ook het gevoel dat ze iets mist. Wat datgene is, is meer een gevoel dan een gedachte, iets wat daarom onuitgesproken blijft – welke woorden kan ze er immers aan geven?

Omdat het onuitgesproken blijft, wordt het steeds meer van haar en steeds minder van anderen, als iets wat haar van anderen scheidt. Misschien omdat het staat voor iets wat ze niet definiëren kan. En misschien ook omdat dat onuitgesproken gevoel pijn doet.

Ze stift haar lippen rood en daalt het trappenhuis af. Een moment van twijfel – metro of fiets? Ze kijkt naar haar haken, alsof die haar iets kunnen vertellen wat ze nog niet weet. Ze kiest voor de fiets. Ze rijdt langs volle terrassen, kruist blikken. Sommige blijven, heel even, de lengte van een gedachte, in haar ogen haken. Andere glijden onoplet-

tend over haar heen. En terwijl ze langs al dit leven rijdt, voelt ze hoe al dit leven bij haar naar binnen sijpelt, en het gemis dat eronder ligt naar buiten. Ze lacht; hier bestaat ze.

Voor het restaurant van Hugo maakt ze haar fiets vast aan een paal.

Hugo buigt voorover en draait zijn wang naar haar toe. 'Schat, ga zitten, ik ben zo klaar.' Ze kust hem, slaat haar armen om zijn nek.

'O, lippenstift.' Ze wil de rode afdruk afvegen.

'Laat maar zitten.' Hij gooit zijn handen in de lucht; er valt nou eenmaal niks tegen lippenstift – en vrouwen – te doen.

'Nico! Maak je hem open?' Hij wijst naar een fles achter de bar.

'Nou, we zijn er bijna. Volgende maand open.'

'Ik heb het al weken niet gezien.'

'We rijden er straks langs. Nu eerst eten. Ober!'

Een jongen in een t-shirt met gaten brengt eten op houten plankjes: ham, brood, paté, een bos radijs.

'En?'

'En wat?'

'Laurence...' Hugo veinst ongeduld, haalt zijn schouders op. 'Misschien helpt een verliefdheid.'

'En waar zou een verliefdheid me mee helpen?'

'Volwassen worden.'

'Bah.' Ze neemt een slok. 'Ik wist niet dat het zo'n gesprek zou zijn.'

'Een echt gesprek, bedoel je?'

'Een vervelend gesprek.'

Hugo negeert haar. 'Verliefde mensen willen, nog meer dan anderen, bewonderd worden,' gaat Hugo verder. 'Ze

ondernemen dingen, proberen overal wat van te maken, zolang de verliefdheid duurt natuurlijk.'

'Ik heb geen verliefdheid nodig om te weten wat ik moet doen.'

Nu lacht Hugo. Het is een warme, genereuze lach, een onthullende lach ook, die hij daarom alleen aan zijn dierbaren schenkt. Hij stoot zijn glas tegen het hare en kijkt haar aan. Het klinkende glas, de blik, gestes van seconden die ze gemakkelijk over het hoofd zou kunnen zien, maar die ze altijd opmerkt.

'Zie je die jongen nog?'

'Af en toe.'

'Arme jongen.'

'Misschien.'

'Misschien? Ach, als je maar eerlijk bent.'

Het ontgaat Hugo niet dat Laurence haar blik afwendt.

'Liefde... Ha. Kom, neem nog een glas.' Hij schenkt de fles leeg. 'Mensen zeuren dat er geen liefde is, maar ze zoeken helemaal geen liefde. Ze zoeken bewondering. Ja, jij ook. Ik ook. Alhoewel... Ik weet niet meer wat ik zoek. Rust! En vertel me,' hij strekt zijn armen breed, 'waar zijn de mensen? Hier, niet daar', en hij tikt op het scherm van zijn telefoon.

'Je klinkt als een oude man.'

'Nostalgie misschien. Oud moet nog komen. Daarbij, kijk om je heen, mijn restaurant zit altijd vol, ik weet wat mensen willen, ik ben zo modern als wat.'

'Modern? Je koffieapparaat zeker.'

Hugo begint hard te lachen.

'Wat?'

'Twee weken geleden kapotgegaan.'

Het is donker als ze zich uit haar jurk wurmt – een rups uit een cocon. Ze gooit de jurk op het tafeltje voor het raam. Met haar telefoon in de hand kruipt ze in bed. Ze scrolt door de foto's op haar profiel. Sinds ze haar leven dagelijks vastlegt op een digitaal medium kan ze erin verdwijnen zoals ze dat soms in films doet, verrast en verleid door de weelde van wat ze ziet. Drukt ze de foto's weg, dan volgt er een korte, onopmerkbare verdwazing, een schakelmoment tussen twee werelden: de wereld die ze met anderen deelt én de wereld waar niemand bij kan. De scheidslijn tussen deze twee werelden is met gebruik van dit medium vervaagd, waardoor ze altijd met de buitenwereld verbonden is. Dit geeft een prettige lichtheid, een sensatie van zweven: ze is niet helemaal hier en ook niet helemaal daar. Ze is overal.

Op haar laatste foto's zien we de afdruk van een rode mond op de wang van Hugo en we zien Laurence zelf in het zwembad van de club waar ze samen naartoe gereden zijn, haar witte zomerjurk als een reusachtige waterlelie om haar heen, golvend op het wateroppervlak. *#Heureuse* staat eronder.

Ze schakelt het geluid van haar telefoon uit en legt hem op het lege kussen naast haar. Ze sluit haar ogen. Er is geen tijd om zich alleen te voelen; ze valt meteen in slaap.

Drie witte wolken drijven in een verder lichtblauwe hemel. Een verlangen (kort, klein, makkelijk te vergeten), om zich achterover in een van die zachte, romige wolken te laten vallen, plof, als een kind van de hemel. 'Ssst,' sist die wolk, 'sssst.' Maar ze is geen kind van de hemel, ze is een kind van haar moeder en misschien nog wel meer van de stad. Haar stad, op wier asfalt ze te pletter zal vallen en waar mensen zich over haar heen zullen buigen en degenen die haar kennen – of denken te kennen, dat is dan hetzelfde – zullen zeggen dat ze haar altijd al een beetje gek hebben gevonden.

Ze zucht, kijkt op haar telefoon. Halftwaalf. Drie nieuwe berichten. Twee van Hugo, één van David. Ze antwoordt Hugo dat ze over een uur in hun café zal zijn.

Op de tafel aan het raam ligt de jurk te rusten die van haar borsten appels maakt en van haar heupen kussentjes. Met de borsten omhoog, de heupen ontspannen, is ze geen waterlelie meer. Tussen schaduw en licht is ze een uitgeput wezen dat na een lang bacchanaal dankbaar op het koele hout is neergestreken. Ze bedenkt de armen, gevouwen in de nek, erbij, en de benen bungelend over de rand. Ze maakt er een foto van en plaatst hem op internet. *#Rêve*.

Op dezelfde tafel ligt een stapel bijna doorschijnend papier, opvallend door de hoeken die omhoogkrullen. Het zijn haar ontwerpen, haar beste. Ze liggen te wachten om echt te worden, om te hangen aan de schouders van een vrouw. Hugo heeft gelijk. Zolang ze blijft werken voor kleine merken en bedient in zijn restaurants, is wachten het enige wat ze zullen doen.

Ze staat op, loopt naar het raam. Erachter ligt de wereld van werk en afspraken, van iedere dag weer, van cocktails en diners, van mensen en nog meer mensen (te veel mensen), van iemand zijn tussen die mensen, iemand die teruglacht als er naar haar gelachen wordt, iemand die antwoordt als haar een vraag gesteld wordt (te veel vragen). Ze is er serveerster of verkoopster en op de beste dagen assistent in het team van een opkomend ontwerper: Jean-Baptiste. En in alles wat ze is, is ze tweedimensionaal. Ze is een afbeelding in de ogen van anderen, ze bestaat in haar omgeving en in haar omgeving alleen – een restaurant, een atelier, een showroom, een terras – te midden van anderen. Ze draait weg van het raam. Binnen is het stil: een beetje wit op blauw.

Ze laat haar fiets langs het kanaal naar beneden rollen. De stad is gevangen in een zomerse loomheid. Vogels zijn vermoeid neer op het water, op zoek naar verkoeling. Mensen kijken glazig voor zich uit. In de ban van dezelfde loomheid behoren de mensen meer tot elkaar – en meer tot haar – dan op andere dagen, wanneer ze belangrijke dingen achterlaten. Zodra ze de straat in rijdt waar ze heeft afgesproken, ziet ze Hugo al zitten op het terras. Hij staat op en groet haar overdreven. Al zijn bewegingen zijn wat overdreven, of misschien zijn ze gewoon vertraagd, als restanten uit een andere tijd, een tijd van raden en wachten, van brieven en onzeker-

heden, van per ongeluk en toeval. Een tijd van maar één leven. Het is een tijd die aan het voorbijgaan is, maar door sommigen verwoed in leven wordt gehouden.

‘Dag prinses.’

Ze lacht, zegt na een korte aarzeling: ‘Dag knapperd.’ Een groepje vrouwen kijkt. Herkennen ze haar?

Een ober snelt naar hen toe. Twee espresso. Nee, niks te eten. Ze steken allebei, in wat een afgesproken harmonie lijkt, een sigaret op.

3

Ze heeft David niet zo lang geleden ontmoet op een feestje. Zij liep naar binnen, hij naar buiten en ze hadden naar elkaar gelachen. Daarna was ze doorgelopen, de menigte in. Dwalende blikken die opkeken en even op haar bleven rusten. Enkelen converseerden, anderen keken zoekend om hen heen. Daar was de bar. Ze hoefde er alleen maar aan te gaan zitten en een glas wijn te bestellen om een van die mensen te worden, maar er was die jongen die naar haar had gelachen en nu ergens anders was en ze wilde hier opeens niet meer zijn. Ze had zich omgedraaid en was naar buiten gelopen. De frisse buitenlucht deed wat hij moest doen, een gevoel van vleugels en opstijgen, de avond in, maar had meteen daarna een lastige vraag opgeworpen: waar wilde ze wel zijn? Ze was een lege straat in gelopen, weg van het feest, en plotseling was de avond voorbij. De nacht, lang en donker, strekte zich voor haar uit. Het leven, dat zich zojuist nog aan haar opgedrongen had in de gedaante van de glimlach van een aantrekkelijke onbekende, lag nu achter gesloten deuren en ramen – ze kon het horen, maar ze kon er niet meer bij.

Toen ze thuiskwam was er niemand die haar naam had geroepen, niemand die haar nodig had gehad. Ze was in

slaap gevallen met weer dat gevoel van gemis. Kon ze iemand missen die ze niet kende? De volgende dag was ze wakker geworden met een foto van de jongen die ze die nacht gekruist had op haar telefoonscherm. *Ik ging net weg, jij kwam net aan. Kunnen we het volgende keer – vandaag wellicht – beter plannen?* Ze had zich niet afgevraagd hoe hij haar gevonden had. Ze had zich alleen maar afgevraagd wat ze aan zou trekken.

Dat was drie maanden geleden. In die maanden is ze niet verliefd geworden. Toch blijft ze hem zien – in de laatste uren voor een weerzien begint haar buik te tintelen. Misschien, denkt ze, is liefde als een zaadje, en moet ze het voeden. Ze kijkt op de digitale klok van de oven. Halftwee. Ze ziet hem over drie uur terug. Ze voelt haar buik alweer tintelen.

David komt met een grote glimlach de boekwinkel binnenlopen. Op twee meter van haar vandaan blijft hij stilstaan. Te ver om te kussen, te dichtbij om elkaar niet in de ogen te kijken. Ze weet niet wat ze moeilijker vindt: zijn glimlach die zo gemeend is of haar glimlach die dat niet is.

‘Hé vreemdeling.’

Ze lacht. ‘Hé.’

Hij loopt naar haar toe en vouwt zijn handen om haar gezicht. De tinteling in haar buik ebt weg. Toch, zo weet ze, zal ze straks naast hem liggen, zich laten strelen en kussen.

Met een nieuw boek onder de arm lopen ze naar zijn huis. Hij kleedt eerst zichzelf uit en dan haar. Ze kijkt toe hoe zijn handen over haar lichaam bewegen. Ze voelt er niks bij. Dat weerhoudt haar er niet van. Kennelijk wil ze het, om redenen waar ze niet bij kan, nog niet bij kan. Dan opeens voelt ze zich verloochend, belachelijk. Ze heeft zich opgefrist en opgemaakt, ze heeft gekozen en is verkozen, ze heeft zich

laten kussen en haar hoofd naar achteren gegoooid, gewillig of om gewilligheid op te wekken, en nu ligt ze hier, naakt op een krakend matras en voelt ze niks. David, weet ze, hoort, ziet, ruikt, voelt wél. Hij rolt van haar af en kijkt haar verwachtingsvol aan. Het maakt haar eigen gebrek aan verwachting ondraaglijk. Ze keert haar hoofd weg, belooft zichzelf dat dit de laatste keer is. Wat precies de laatste keer is, weet ze niet.

De kamer is in duisternis gehuld. Ook aan de andere kant van het raam trekt de duisternis door, op twee flakkerende lichtpuntjes na. Als ze zeker is dat hij slaapt, krult ze haar lichaam tegen het lichaam waar het hare precies in past. Het lichaam waarvoor ze nu het haar niet meer nodig heeft, plotseling genegenheid voelt. Ze vergeet haar belofte; hij heeft niet alleen haar nodig, zij hem ook. Tranen wellen op. Omdat ze niet weet waar ze vandaan komen of waar ze naartoe gaan, zal ze ook deze vergeten. In foetushouding, haar hoofd weggedraaid van het zijne, valt ze in slaap. Ze is niet verliefd, maar ze is ook niet alleen.

Laurent stapte uit het bed dat met deze stap voor altijd een beetje van hem zal blijven. Hij loopt de slaapkamer uit alsof ze een hotelkamer is, een plek zonder verleden. De badkamer betreedt hij net zo, dankbaar voor de plotselinge vrijheid.

Hij staat onder de douche, zijn ogen gesloten, zijn hoofd masserend tot een schuimende massa, als de deur van de badkamer openslaat. Nina kijkt hem vanuit de deuropening met gezwollen ogen aan. Ze draagt een wit slipje en een vormeloze trui.

‘Bonjour.’ Ze zegt het zonder betekenis, als een wachtwoord dat uitgesproken moet worden voordat ze haar gedachten kan formuleren. Laurent zegt niks terug. Pas als ze zich omdraait, zegt hij: ‘Het is voorbij. Ik ga bij je weg.’ Zonder een reactie af te wachten, sluit hij zijn ogen en gaat hij verder met waar hij mee bezig is: de shampoo stevig in zijn haar masseren. Het geluid van een deur die dichtslaat. Vanuit de andere kamer klinkt een kreet, gevolgd door gesnik. Hij spoelt de shampoo uit zijn haren, draait de kraan dicht, hoort het gesnik vanuit de andere kamer aanzwellen. Hij aarzelt of hij de kraan nog een keer opendraait, besluit van

niet. Hij droogt zich af, langzaam en zorgvuldig, maakt zijn wangen wit met scheerschuim. De melodie van een lied valt hem in, hij neuriet binnensmonds. Tien minuten later laat hij de voordeur achter zich in het slot vallen, een weekendtas over zijn schouder.

Het is een warme dag, de zon staat hoog aan de hemel, de lucht is blauw. De paar wolken lijken er door een kinderhand op geplakt. Om één uur wordt hij verwacht bij zijn broer voor de maandelijkse familielunch op zondag, sinds het ongeluk een verplicht nummer. Hij kijkt op zijn horloge, halfelf. In het tempo van een dagjestoerist loopt hij in de richting van het dichtstbijzijnde park en strijkt neer op een lege bank. Hij vouwt het pocketboek dat uit de achterzak van zijn spijkerbroek steekt open en strekt zijn benen voor zich uit.

Om halfeen kijkt Laurent op uit zijn boek en zoekt hij in zijn broekzak naar zijn telefoon. Hij kijkt er even naar, alsof het bericht dat hij zijn broer zal sturen, ter excuus van zijn afwezigheid, vanzelf ieder moment op zijn scherm op kan poppen. Als hij opschiet, kan hij het nog halen. Hij denkt aan de zondagmiddagen bij zijn broer en alles wat erbij hoort. De perfect gedekte dinertafel, de stijlvolle, met smaak uitgekozen schilderijen aan de muur, de altijd vriendelijke – hoe kan dat? – echtgenote en zijn drie voorbeeldige kinderen, en vervolgens aan zijn eigen gebrek aan dit alles. Het is een prettig gebrek, een gebrek dat hem zijn vrijheid en avonturen geeft, maar sinds korte tijd knaagt het aan hem, misschien altijd al. Tijdens de laatste familielunch hoorde hij zichzelf praten: holle woorden als plamuur, om de gaten te dichten. Hij verlangt niet naar het appartement waar zijn broer zo gemakkelijk in rondloopt, maar wel naar het fun-

dament dat eronder ligt, de lagen bakstenen die zijn broer gestaag en vastberaden als een metselaar op elkaar gemetseld heeft en waar hij zo solide overheen loopt.

Koorts, ik blijf in bed. Helaas moet ik je talent vandaag missen.

Vandaag geen familielunch voor hem. De lunch is het antwoord van zijn familie op de dood van zijn vader. Wat er die dag gebeurd is, wordt door de familie nog steeds toegevoegd met allerlei soorten eufemismen.

Laurents familie is lang geleden opgehouden met belangstelling tonen voor zijn persoonlijke leven. Aan tafel worden andere dingen besproken. De laatste titels in de boekhandel, een spraakmakend toneelstuk, iemand die uit de buurt vertrokken is, de politiek. Na zo'n gesprek – dat deels een prettige uitwisseling van gedachten is en deels als een examen aanvoelt – wordt Laurent altijd overmand door een gevoel van mislukking. Hoewel het nooit zodanig uitgesproken is, maakt hij zich geen illusies wat betreft de achting van zijn familie. De vriendelijksten in de familie (zijn oom, een aange trouwde tante) knikken hem van de andere kant van de tafel bemoedigend toe, waaruit hij zoiets opmaakt als dat zijn leven nog beginnen gaat en dat sommigen – zijn tante zegt geen 'artiesten' maar 'artistiekelingen' – nou eenmaal een ander pad afleggen.

Nog meer eufemismen. Het ergert Laurent al lang niet meer dat ze hem niet meer naar zijn leven vragen. Het is eigenlijk wel prettig dat ze zijn gebrek aan ambitie binnen de uitgeverij en zijn relaties die nooit voortduren, niet ter sprake brengen. Dus vertelt hij tijdens de familielunches over de boeken op zijn nachtkastje en de vreemde gewoontes van de schrijvers die hij begeleidt. Eigenlijk zijn z'n broers en tantes niet meer dan tafelenoten op zondag. En dat is misschien al wat familie is.

Zijn broer schrijft niks terug. Wel heeft Laurent vier gemiste oproepen van Nina en twee berichten die hij te lang vindt om te gaan lezen. Hij zucht, kijkt om zich heen. De zon, de gillende kinderen, de zingende vogels, de lachende vaders; hij houdt niet van zondag. Zondag: een lege avond in een anders drukbezocht restaurant.

Een voetbal rolt over de tas die op het aangelegde pad aan zijn voeten ligt.

‘Sorry, meneer!’

‘Geen probleem. Hier!’ Laurent schopt de bal in een mooie, hoge boog terug. De tas gooit hij achteloos over zijn schouder, alsof de inhoud ervan slechts de bagage van een weekend is. Hoewel, bedenkt hij, één weekend misschien wel meer gemis en weemoed zou achterlaten dan een jaar; het missen van wat had kunnen zijn. Via de Rue Monge loopt hij de boulevard op, steekt door naar de Seine. Voor de rug van de Notre-Dame, haar beste aanzicht, blijft hij even staan.

Als Laurent thuiskomt, opent hij alle ramen en vouwt hij zijn boek open op de bank. Hoewel hij de hele zondag alleen doorbrengt, gaat de tijd redelijk snel voorbij. Om zes uur loopt hij naar het café op de hoek. Hij loopt er binnen alsof hij zijn eigen huiskamer binnenloopt, begroet het personeel zoals hij ze altijd begroet, het is een dag als alle andere.

Op het terras is het druk. Hij vindt een plekje naast een tafel kwetterende meisjes met blote benen, benen die Laurent vandaag met rust laat. Een clubsandwich en een glas bourgogne. De meisjes staan op, andere gasten staan op, hij staat op. Aan de bar krijgt hij de eindstand Parijs-Lyon meegedeeld. Hij knikt vriendelijk, dankbaar voor een praatje. Hij laat een laatste blik over het terras glijden om te zien of er niet iemand is die hij kent of wil kennen, drinkt dan zijn

glas leeg. 'Goedenavond mannen!'

Met zijn handen onder zijn hoofd luistert hij naar het ge-roezemoes dat via de openstaande ramen de slaapkamer binnensluipt. Hij kent het geluid goed. Het is het geluid van een zomer in aantocht en van de mensen die hebben besloten dat die al aangebroken is. Een lichte steek in zijn borstkas. Nina. Plotseling mist hij haar, zoals hij vroeger zijn moeder miste: heimelijk, zonder het te erkennen. De pijn die uit het gemis voortkomt is een herinnering aan een pijn die hij sinds zijn kinderjaren met zich meedraagt en waar Nina hem slechts aan herinnert: de pijn dat niks voor altijd is.